

CSS-formatering: stilark med kommentarer

/* Demonstrasjon av stilarkregler. Jeg har satt inn forslag til farger og fonter, men du setter inn dine egne valg selvfølgelig. */

/* Stilregler for html-taggen "body": bakgrunnsfarge og tekstfarge (forgrunnsfarge). I stilregel-terminologi kalles en html-tag for "selector". */

```
body {  
background-color: #ffcc99;  
background-image: url(bilder/bakgrunn.gif);  
background-repeat: repeat;
```

/* Andre muligheter her er repeat-y (nedover) og repeat-x (bortover) eller no-repeat (bildet gjentas ikke). Hvis du velger no-repeat, kan du også sette posisjonen for bakgrunnsbildet: background-position: center; eller left eller right. */

/* Så var det hvilken fonttype og farge teksten skal ha. Selektoren er fortsatt "body"*/

```
color: #000000;  
font-size: 90%;  
font-family: "Book Antiqua", "Times New Roman", serif;  
}
```

/* Dersom det er to like tall eller bokstaver i fargeverdien, så kan man forkorte til tre, f eks #000000 for svart farge kan skrives #000.*/

/* Der var body-taggen ferdig! Kanskje du bare vil sette bakgrunnsfarge og tekstfarge. Det er alltid lurt å sette de to reglene selv om de fleste nettlesere vil sette hvit bakgrunn og sort tekst og det er akkurat det du vil ha. Kanskje du vil la det være opp til nettleser å bestemme fontfamilie og fontstørrelse også? Fint å bruke relative størrelser for teksten, em eller %*/

/* Stilregler for overskriftene, html-taggene h1, h2, h3, h4 (kalt selektorer i css). Det er sjelden vi bruker mer enn 3 overskriftsnivåer. Selektorene er gruppert fordi de skal ha samme stilregel for font-familie etc.*/

```
h1, h2, h3, h4 {  
font-family: Verdana, Helvetica, Arial, sans-serif;  
}  
h1, h2 {  
color: #660000; /* kunne ha vært #600; kortversjon kunne vært brukt flere steder i stilarket*/  
}  
h1 {  
font-size: 180%;  
}  
h2 {  
font-size: 150%;  
}  
h3 {
```

```
color: #cc3300;
font-size: 120%;
}
h4 {
color: #996600;
font-size: 100%;
}
```

```
/* Der var overskriftene gjort. */
```

```
/* Nå lager vi utseende for lenkene: lenker før de blir klikket på, besøkte lenker, kanskje også en rollover-effekt (hover, i det vi tar musepekeren over) og active (i det vi klikker) . */
```

```
a:link {
color: #3333cc;
text-decoration: none;
}
a:visited {
color: #6699cc;
text-decoration: none;
}
a:hover {
background-color: #ffcc99;
text-decoration: underline;
}
a.active {
color: #ff3300;
text-decoration: none;
}
```

```
/* Kanskje du har en meny med lenker der du vil at de lenkene skal ha et annet utseende enn de vanlige lenkene som er i løpende tekst på sidene. Kanskje lenkene ikke skal være understreket f eks. Da må vi lage en egen klassestil for de spesielle meny-lenkene. En klasse lages med punktum og navn som selektor. En klassestil kan brukes hvor som helst og så mange ganger du vil.*/
```

```
/*Litt spesielt med pseudoklassene lenker. Flere måter å gjøre dette på!*/
```

```
a.meny:link {
color: #660000;
text-decoration: none;
}
a.meny:visited {
color: #660000;
text-decoration: none;
}
a.meny:hover {
color: #660000;
text-decoration: underline;
}
```

```
a.meny:active {
color: #660000;
text-decoration: none;
}
```

/* Nå er meny-lenkene laget hvis du har bruk for dem da. I html-koden må vi sette inn attributten "class" og navnet på klassen til hver lenke som skal ha klasseformateringen: Det som er klikkbart*/

/* Det med meny-lenkene var en klassestil. Vi kan også lage den klassestilen litt mere tydelig på følgende måte som er lettere å forstå kanskje. Jeg har uthevet klassen. */

```
.meny a:link {
color: #660000;
text-decoration: none;
}
.meny a:visited {
color: #660000;
text-decoration: none;
}
.meny a:hover {
color: #660000;
text-decoration: underline;
}
.meny a:active {
color: #660000;
text-decoration: none;
}
```

/* Mer om klasser her. Kanskje du vil samle noen stilregler til en egen klasse, f eks skal du ha en egen stil for ingressen, innledningen, i dine dokumenter. Eller du vil ha en egen stil for teksten i en meny. Mange muligheter! Hvis du vil at klassen kun skal brukes på et p-element i html-koden, så setter du p foran i css-kodingen: p.ingress. */

```
.ingress {
font-family: Georgia, "Times New Roman", Times, serif;
font-size: 110%;
color: #333333;
background-color: #ffffff
}
```

/* Om plassering av bilder. Du vil ha et bilde til å stå til venstre i dokumentet med litt luft til høyre og under slik at ikke teksten kommer helt inntil bildet. Hvis du skal ha både venstre og høyre-justerte bilder, så må du bruke en klassestil for hver, f eks .leftimage og .rightimage*/

```
img {
float: left;
margin-right: 0.8em;
margin-bottom: 0.8em;
}
```

/* Om lister. Kanskje du vil ha lister i en bestemt stil? Firkantet punkt eller bildepunkt for punktlister og romertall for nummererte lister f eks. */

```
ul {
list-style-image: url(bilder/bilde.gif);
}
ol {
list-style-type: lower-roman;
}
```

/* Om tabeller. Rammer, *borders*, og "luft", *padding*, kan brukes i mange sammenhenger. Her bruker vi css til å bestemme rutenett og utseende på en tabell. Når vi setter ramme bare på *table* html-elementet, så får tabellen kantelinje rundt tabellen, men ikke rutenett over alle celler. Hvis vi setter border rundt alle cellene, over, til høyre, bunn og til venstre, så får vi dobbelt opp av kanter og det vil vi kanskje helst ikke. For å få bare et enkelt rutenett, så setter vi en css regel til *table* html-elementet: border-collapse: collapse; Her er det brukt kortversjonen for border-stilene.*/

```
table {
border-collapse: collapse;
width: 600px; /*Bruk gjerne present for bredde hvis det passer, f eks 80%; */
margin-left: auto;
margin-right: auto;
}
th, td {
border: black solid thin;
padding: 0.2em;
}
th {
text-align: left; /*Det vanlige er at headerceller, table header, er uthevet og midtstilt i celler*/
color: #ff0000;
font-weight: normal;
background-color: fef8dc;
}
td {
vertical-align: top;
}
caption { /*Dette er en overskrift som er en del av tabellen.*/
font-size: 120%;
font-style: italic;
padding-bottom: 0.4em;
}
```

Måleenheter i CSS

Det er tre relative størrelsesenheter:

- **em:** Høyden på skriften i elementet. Eks: 2em
PS: "em" var opprinnelig bredden på bokstaven M for typografer, men brukes nå både horisontalt og vertikalt. Settes h1 til 2em, så blir overskriften dobbel størrelse av brødteksten. "em" kan brukes til det meste og bør normalt brukes til fontstørrelser.
- **ex:** Høyden på bokstaven x i elementet. Eks: 2ex. Brukes ikke så ofte.
- **prosent:** Størrelsen på skriften i forhold til standard. Eks: 120%. Prosent brukes ofte.

Det er fem absolutte størrelsesenheter.

- **in:** Tommer (en tomme er 2,54 cm)
- **cm:** Centimeter
- **mm:** Millimeter
- **pt:** Punkter (ett punkt er 1/72 tomme, altså 0,0352 cm)
- **pc:** Pica (en pica er 12 punkter, altså 1/6 tomme, eller 0,423 cm)

Det er én systemavhengig verdi:

- **px:** Pixler, punkter på skjermen. Størrelsen vil variere med skjermoppløsningen. Fungerer mest som en absolutt verdi og brukes mye på web.

Bemerkninger (sannheter med modifikasjoner):

- Alle enheter med unntak av px er slik at størrelse er uavhengig av skjermoppløsningen. En 12pt tekst skal være like stor på en skjerm med 1024x768 oppløsning som en med 800x600.
- Standard fontstørrelse i Netscape, Opera og Internet Explorer er 12pt tilsvarende 16px.
- Absolutte størrelser brukes kun når "output media" er kjent eller når man skal ha et bestemt format for å passe til utskrift på printer. Eller når man selv *absolutt* vil da!